

Het ABC van de aannemer

Hoe ziet de vloer eruit die met 'afschot' is gelegd? Wat bedoelt de aannemer toch met een 'boeiboord'? En wat moet u verstaan onder een 'bestek'? In de bouwwereld spreekt men zijn eigen taal. Als u met een aannemer in zee gaat, krijgt u daarmee te maken. Zo kunt u bij het doorspreken van de bouwplannen of bij het doorlezen van de offerte op allerlei vaktermen stuiten. Onderstaande woordenlijst biedt u een handige hulp in het overleg met uw aannemer.

A

Aardleeschakelaar:

Schakelaar die de stroom automatisch uitschakelt bij gebreken aan in gebruik zijnde elektrische apparaten.

Ademen:

Het doorlaten van waterdamp van een materiaal.

Afreien:

Het egaliseren van een wand of vloer door middel van een rechte lat.

Afschot:

Schuin verloop van vloeren, daken, leidingen, goten e.d. om water snel af te kunnen voeren.

B

Balklaag:

Stelsel van horizontale balken ter ondersteuning van vloerplanken of -platen, zolderverdiepingen enz.

Bestek:

Volledige beschrijving van een te maken bouwwerk, inclusief de materiaalkeuze, de uitvoeringsvoorwaarden, de opleveringsdatum en de prijs met alle voorwaarden en voorschriften die daarbij van belang zijn. Het bestek kan met de bestektekeningen de basis vormen van het contract tussen opdrachtgever en aannemer.

Bitumen:

Hete teer dat gebruikt wordt bij het waterdicht maken van platte daken.

Bladlood:

Rollen lood die gebruikt worden als waterkeringen in muren en boven kozijnen.

Boeiboord:

Betimmering of beplating langs een dakrand of goot.

Boerenvlecht:

Metselwerk dat topgevels afdekt.

Bouwtechnische eigenschappen:

De eigenschappen die bepalend zijn voor de gedragingen van een materiaal wat betreft de strekte, de stijfheid enz.

Bovenlicht:

Een raampje dat open kan of vast afgescheiden glas dat zich boven een deur- of raamkozijn bevindt.

Bouwwak:

Onder het woord bouwwak vallen alle beroepen die bij de realisering van een bouwproject komen kijken.

Breedplaatvloer:

Betonplaten voor verdiepingsvloeren.

Buigijzer:

Instrument waarmee de loodgieter koperen buizen buigt.

C

Chaparone pan:

Geknikte dakpan boven aan een lessenaarsbalk.

Condensatie:

Overgaan van waterdamp in water.

Console:

Vooruitstekende, aan één kant ingeklemde balk die bijvoorbeeld galerijvloeren of balkons ondersteunt.

D

Dakbeschot:

Winddichte betimmering of beplating al dan niet voorzien van isolatie. Hierop rust de dakbedekking of de pannenconstructie.

Dakdoorvoer:

Waterdichte passende plaat met pijp in de dakbedekking voor de ventilatie- en rookkanalen.

Dakkapel:

Verticaal raamkozijn in een schuin dak, voorzien van een eigen dak en van zijwanden ('wangen').

Daklijst:

Geprofileerde lijst langs de dakrand ter versiering van de gevel.

Dakopstand:

Verhoogde rand rondom een plat dak.

Driekiezoor:

Driekwart metselsteen.

Dubo:

Staat voor 'duurzaam bouwen', een vorm van bouwen waarbij het milieu zoveel mogelijk ontlast wordt door het gebruik van duurzame en milieuvriendelijke bouwmaterialen.

E

Ezelsruggen:

In omgekeerde V-vorm gemetselde bovenkant van een tuinmuur.

F

Fijn schuurwerk:

Afwerklaag voor wanden en plafonds, bestaande uit kalk, gips en zilverzand.

G

Gevosten:

Bepaald soort kalkzandsteen voor schoon buitenmetselwerk met ruw grijswit oppervlak.

Gootbeugel:

Een beugel waar de dakgoot in steunt.

Granol:

Sterk sierpleisterwerk van meer of minder grove structuur.

Grijs-watercircuit:

Een milieuvriendelijke manier van watergebruik waarbij regenwater wordt opgevangen in grote bakken. Via een apart leidingnet kan dit water bijvoorbeeld gebruikt worden voor het doorspoelen van het toilet en het besproeien van de tuin.

Grof schuurwerk:

Afwerklaag van een specie van cement en metselzand.

H

Halfsteensmuur:

Muur ter dikte van de breedte van een metselsteen (circa 10 cm).

Halfsteensverband:

Metselwijze waarbij de stenen een halve steen per laag verspringen.

Hanebalk:

Horizontale balk in een spant, direct onder het dak.

Hemelwaterafvoer:

Veel gebruikte term voor regenpijp.

Hang- en sluitwerk:

Scharnieren en andere draaimiddelen voor ramen, deuren, deurkrukken, raamsluitingen enz.

Hengst:

Een in de lengte doorgehakte steen.

I

Isolatieglas:

Dubbele beglazing.

K

Kalf:

Horizontale regel in een kozijn (tussendorpel).

Kanaalplaatvloer:

Vloer van betonnen vloerelementen.

Kiezelbalk:

Afvoerput op een plat dak.

Kim:

De aansluiting tussen vloer en wandconstructie bij kelders.

Klapzand

Het zand dat onder de bestrating van tegels en straatwerk wordt gebruikt.

Kiezoor:

Een kwart metselsteen.

Kiezorenverband:

Metselwijze waarbij de stenen een kwart steen per laag verspringen.

Knipvoeg en snijvoeg:

Opliggend voegwerk.

Kop:

Een halve metselsteen.

Kopgevel:

De voorgevel van een huis.

Kraal:

Buitenwand van een zinken goot.

K-waarde:

Omgekeerde R-waarde. Geeft aan in welke mate warmte door een gevel kan verdwijnen. Hoe lager de K-waarde hoe beter.

L**Lessenaarsdak:**

Schuin dak, hellend in één vlak.

Lintvoeg:

Horizontale, doorgaande specievoeg in metselwerk.

Loket:

Loodconstructie om een schuin dak waterdicht aan te sluiten op een schoorsteen of een hoger opgaande muur.

Loodslabben:

Stroken lood voor het maken van waterdichte aansluitingen tussen constructies.

M**Maaiveld:**

De hoogte waarop het omliggende terrein aansluit op de woning.

Mastgoot:

Goot met een halfcirkelvormige doorsnede.

Meer- en minderwerk:

Meerwerk is extra werk voor de aannemer, dat van tevoren niet begroot is. U besluit bijvoorbeeld tijdens de verbouwing dat het handig is om een extra stopcontact in de keuken aan te laten leggen. Vraag de aannemer altijd vooraf wat het meerwerk u gaat kosten en of het consequenties voor de oplevering heeft. Minderwerk is werk dat wel begroot is, maar dat komt te vervallen. U vindt het bijvoorbeeld bij nader inzien toch overbodig om een tweede wastafel in de badkamer te laten plaatsen. Ook hier geldt, vraag de aannemer altijd vooraf hoeveel geld u voor het laten vervallen van bepaalde werkzaamheden terugkrijgt.

Muurplaat:

Balk boven op een muur onder aan een hellend dak.

N**Nok:**

Horizontale aansluiting tussen twee hellende dakvlakken.

O**Onderslagbalk:**

Horizontale balk om bovenliggende muur op te vangen.

Ontstoppingsstuk:

Een afsluitbaar deel van de riolering dat dient om eventuele verstoppingen te kunnen verhelpen.

Opgaand metselwerk:

Metselwerk waartegen een hellend of plat dak aansluit.

Overstek:

Het overstekende gedeelte van een dak of gootconstructie.

P**Panlat:**

Horizontale dunne lat waaraan de dakpannen worden gehangen.

Pielmannetje:

Afstandslatje tussen betonbekistingen.

R**Rachels:**

Horizontale houten latten om plafonds aan te bevestigen.

Roeden:

Kleine latjes die een glasvlak onderverdelen.

Roldeur:

Een deur die voor garages wordt gebruikt.

Rollaag:

Band van verticaal geplaatste metselstenen, bijvoorbeeld boven een kozijn.

R-waarde:

Het getal dat de warmteweerstand van een gevel aangeeft. Hoe hoger de R-waarde hoe beter.

S**Schoon metselwerk:**

Metselwerk dat in het zicht blijft en dus uit onbeschadigde stenen moet bestaan en zorgvuldig moet worden gevoegd.

Spouwmuur:

Muur opgebouwd uit twee muren met daartussen een ruimte van 3 à 6 cm. Die tussenruimte wordt spouw genoemd.

Steensmuur:

Muur ter dikte van de lengte van een metselsteen (circa 20 cm).

Stelpost:

Een onderdeel van de begroting dat nog niet vast te stellen is, maar waarvoor in afwachting van de werkelijke kosten wel een geschat bedrag wordt opgenomen. Zo kan er bijvoorbeeld een stelpost voor een nieuwe keuken worden opgenomen als u uw keuze nog niet heeft gemaakt.

Strek:

Een hele metselsteen.

T**Tochtstrip:**

Een strip die in kozijnen en bij ramen en deuren als isolatiemateriaal geplaatst kan worden.

Topgevel:

Driehoek metselwerk van de kopgevel.

V**Verholen goot:**

Goot onder de pannen ter weerszijden van bijvoorbeeld een dakkapel.

VINEX:

De afkorting VINEX staat voor 'vierde nota ruimtelijke ordening extra'. De toevoeging extra betekent dat het hier een aanvulling betreft op de oorspronkelijke vierde

nota ruimtelijke ordening. Een VINEX-locatie is een locatie waar op grond van de bovengenoemde nota gebouwd mag worden.

Voegwerk:

De afwerking van voegen tussen metselstenen.

Vuil werk:

Metselwerk waarvan het oppervlak later aan het zicht onttrokken wordt door afwerklagen.

W**Wang:**

Zijkant van een dakkapel.

Werkbare dagen:

Dagen waarop het weer van dien aard is dat de bouwwerkzaamheden kunnen worden voortgezet. Bij het maken van een bouwplanning wordt uitgegaan van gemiddeld 180 werkbare dagen per jaar. Op de andere dagen wordt niet gewerkt, vanwege vakantie of slecht weer.

Werktekening:

Een technische tekening gemaakt door de architect of aannemer waarop de plannen van de bouw of verbouwing tot in detail zijn uitgewerkt. Meestal wordt hiervoor een schaal van 1:20 gehanteerd. Samen met het bestek geeft de werktekening een compleet beeld van hoe het bouwproject eruit gaat zien.

Werkvloertje:

Een dunne betonlaag om wapening te plaatsen.

Windveer:

Hoekvormige betimmering langs de schuine beëindiging van een topgevel. Dekt de laatste rij pannen af om afwaaien te voorkomen.

Z**Zadeldak:**

Dak bestaande uit twee dakvlakken die in een punt op elkaar aansluiten.

Zakgoot:

De horizontale goot tussen twee dakschilden die naar beneden in een V-vorm op elkaar aansluiten.